

24.06.2020 - komunikat – gryzonie

W związku ze zgłoszeniami samorządu rolniczego z województwa opolskiego w sprawie znacznych szkód w uprawach spowodowanych masowym wystąpieniem gryzoni zamieszczamy krótki komunikat dotyczący metod regulacji występowania gryzoni w uprawach rolniczych.

Pod pojęciem masowego pojawu rozumie się przekroczenia liczebności danego gatunku zwierzęcia ponad normę i wszelkie związane z tym następstwa w postaci szkód, wyrządzanych głównie w uprawach rolnych i leśnych. Przy ustalaniu terminów zabiegów przeciwko gryzoniom ważna jest znajomość migracji sezonowych. Wiosną gryzonie najliczniej występują na miedzach, łąkach na brzegach lasów i zarośli a także częściowo na oziminach. Gdy oziminy podrastają gryzonie przenoszą się masowo na zboża. Tam pozostają aż do żniw.

Terminy zabiegów chemicznych

Walkę z gryzoniami prowadzi się w kilku terminach - wiosną przez wykładanie zatrutego ziarna; wczesną jesienią przez gazowanie nor świecami dymnymi; późną jesienią za pomocą opryskiwania preparatami chemicznymi i rozkładania zatrutego ziarna. W związku z tym należy trzy razy w roku przeprowadzić obserwacje na polach uprawnych i nieużytkach w celu stwierdzenia liczebności gryzoni. Od wyniku obserwacji zależy podjęcie decyzji o konieczności stosowania zabiegów chemicznych i przygotowania odpowiedniej ilości preparatów. Obserwacje przeprowadza się w marcu lub kwietniu, po żniwach (sierpień), po zakończeniu orok jesiennych (jeśli występują). W Polsce gwałtowne pomory gryzoni miały miejsce w latach 1946, 1948, 1949, 1952, 1955, Szerzyły się w różnych porach roku.

Metoda czynnych nor

Na polu wyznacza się 3 miejsca o powierzchni 100 m² na których oblicza się wszystkie nory gryzoni. Nory należy natychmiast zadeptywać. Po 1-2 dniach powtórnie liczy się nory otwarte, zamieszkałe przez gryzonie. Liczbę nor otwartych należy podzielić przez 3, otrzymujemy w ten sposób średnią liczbą nor na poletko. Przy liczbie 3 nor zamieszkałych na 100 m² zabiegi zwalczające są konieczne. Metoda czynnych nor jest najprostszą w wykonaniu i stosunkowo dokładną, godną polecenia dla wszystkich gospodarstw z uwagi na jej małą inwazyjność i koszty. Oprócz metody czynnych nor można zastosować także metodę odłowu pułapkami. Przy zastosowaniu tej metody używa się pułapki z założonymi przynętami. Pułapki można rozkładać w dowolnych miejscach, zwracając uwagę aby nie stwarzały zagrożenia dla innych zwierząt i ludzi. Rozkładać 25 pułapek na 1 ha w odstępach 1 metrowych (najlepiej układać przy wylotach nor - większe prawdopodobieństwo wpadnięcia gryzonia do pułapki). Znana jest również metoda zbierania wypluwek sów i myszołowów lecz nie ma ona większego praktycznego znaczenia przy określeniu liczebności gryzoni dla rolnika. Istnieje jednak pewna zależność występowania drapieżników mniejszających populację gryzoni. Gromadząc dane o składzie pokarmowym płomykówki, stwierdzono że w ciągu miesiąca sowa zjada przeciętnie 85-128 gryzoni, a że teren łowiecki płomykówki wynosi około 100 ha, w ciągu roku z każdego hektara wyławia ona +/- 13 gryzoni. Obserwuje się, że pustułki, sowy, dzierzby zjadają w lata obfitujące w gryzonie, jedynie ich głowy, a równocześnie znoszą do miejsca kryjówek zdobycz, której później nie zjadają. Znajdowano w gniazdach sowy błotnej i sowy uszatej w ciągu dnia 5-10 gryzoni przyniesionych „na zapas”. Łatwo obliczyć, że rodzina sów w ciągu doby zjada 20-30 gryzoni. Jak wykazały wyniki badań składu

pokarmu lisa w Polsce, gryzonie stanowiły 35,7% jego diety. Natomiast w warunkach Wielkopolski, w ciągu trzech lat badań przeciętny udział gryzoni polnych w diecie lisa sięgał 65%, a roczne spożycie tych zwierząt przez jednego lisa wahało się od 73-111 kg. W przeliczeniu na przeciętną masę ciała nornika zwyczajnego, odpowiada to wyłowieniu przez jednego lisa 3700 do 5500 osobników, przy czym nornik stanowił tam 93% biomasy badanych gryzoni.

Wyszukiwarka środków ochrony roślin Ministerstwa Rolnictwa (stan na 24.06.2020)

Gryzonie: nornik, mysz

Nazwa: Ziarno Zatrute Fosforem Cynkowym 01 AB

Nr zezw, R-138/2015, Termin zezw, 30-04-2022, Termin do Sprzedaży, 31-10-2022, Termin do Stosowania, 31-10-2023,

Rodzaj, Rodentycyd, Substancja czynna, fosforek cynku - 1,3 %,

uprawa, zboża jare, zboża ozime, drzewa pestkowe, drzewa ziarnkowe

Termin i sposób stosowania: środek stosować poza okresem wegetacyjnym (przedwiosnie, późna jesień, bezśnieżna zima) wykładając w ilości 10-20 ziaren do otworów nor zamieszkałych przez gryzonie, nie zdeptując korytarzy lub do dołków wykopanych w glebie, mających około 20 cm głębokości, 20 cm długości i 15 cm szerokości, zamaskowanych matą słomianą, deską, cegłą, dachówką itp.

Maksymalna dawka dla jednorazowego zastosowania: 20 g/100 m², zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 5 - 20 g/100 m²

zastosowanie/użytkownik: amatorskie / profesjonalne

nornik: nornik polny, nornik bury

Nazwa: Ratron GL

Nr. zezw, R-89/2019, termin zezw, 30-04-2025, termin do sprzedaży, 31-10-2025, termin do stosowania, 31-10-2026,

Rodzaj: rodentycyd, substancja czynna: fosforek cynku - 8 g,

Uprawa: uprawy rolnicze,

dawka: a) umieszczenie przynęty w norze, maksymalna /zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 2 kg/ha

b) stacja deratyzacyjna, maksymalna /zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 2,5 kg/ha,

nazwa grupy: ROŚLINY ROLNICZE, małoobszarowe,

zastosowanie/użytkownik: profesjonalne,

Agrotechniczne metody ograniczania gryzoni (pszenica ozima, kukurydza)

Poprawna agrotechnika, płodozmian, podorywki, talerzowanie,, bronowanie, spulchnianie gleby, zwalczanie chwastów, wykaszanie traw, wokół plantacji, izolacja przestrzenna (od nieużytków, łąk, pastwisk, i roślin zbożowych), głęboka orka jesienna, wczesny siew i zwiększenie normy wysiewu, zwiększanie efektywności wyłapywania gryzoni przez ptaki drapieżne przez ustawianie tyczek z poprzeczką (czatownie) na otwartych przestrzeniach.

Opracowanie:

Instytut Uprawy Roślin – Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu.
Internetowy System Sygnalizacji Agrofagów
(<https://www.agrofagi.com.pl/3,komunikaty?tresc=2492>).